

Från: Kevin Crona <kevin@skrivtolkning.se>
Skickat: den 28 juli 2020 14:40
Till: Registrator; Media; kommunikation@msb.se; Svensk Skrivtolkning AB; Ala Shakrah
Ämne: Textning pressträff 28 juli

Ja, då är klockan 14. Välkomna hit, till dagens myndighetsgemensamma presskonferens, om covid-19.

Deltagande idag är Johanna Sandwall, krisberedskapschef Socialstyrelsen, Anders Tegnell, statsepidemiolog Folkhälsomyndigheten, Stefan Anering, enhetschef på MSB. Efter presskonferensen har vi en gemensam frågestund här inne, med journalister på länk. Det kommer finnas möjligheter till enskilda intervjuer efter presskonferensen idag, och de görs inomhus idag.

-Välkomna hit. Vi börjar med läget globalt:

Det är inga större förändringar: Vi har fortfarande syd-, mellan- och nordamerika som har flest fall i världen. Men Indien och Mellanöstern har även de rätt mycket fall. Inga stora förändringar globalt.

Tyvärr är det så att vi fortsätter ha en accelererande ökning, globalt.

WHO har gått ut och påpekat att vi är i en väldigt negativ trend, med 16 miljoner fall totalt, med 650 000 avlidna i världen, med en fortsatt ökning.

Tyvärr har Europa, som ju länge haft en positiv trend, med minskande antal fall, får en svängning upp igen, som Spanien och Rumänien.

Europa är uppe i 1,7 miljoner fall totalt, med 182 000 avlidna. Vi får se hur utvecklingen bär i väg, men det är oroande om det är något som händer nu, som vi inte trodde skulle hända förrän hösten.

Sverige går mot trenden med en snabb ökning av antalet avtagande fall - kurvorna går nedåt, kurvan med "allvarligt sjuka" - är nära noll. Det är få inläggningar i sjukvården överhuvudtaget. Ser man på IVA är det få inläggningar som görs, vilket är väldigt bra, att man under sommaren får en period med lugnare arbetsförhållanden, så man kan återhämta sig.

Detta går även kanske inte i samma takt som övriga kurvor, men gällande avlidna per dag är vi nere i enstaka personer per dygn, senaste dygnet - medelvärde, sen 14 dagar tillbaka, är nu på sju personer per dag.

Vi ser samma konsekventa utveckling, gällande hur pandemin beter sig i Sverige. Det är sammantaget väldigt positivt.

Det har också slagit igenom, gällande förutsättningar för vårt resande, både till och från Sverige. Olika länder har olika gränser - tyvärr lite förvirrande, inom EU - där en del är på 50, andra på 25, andra på 20, andra på 8.

Det är för att visa var vi i Sverige är på väg. Norge och Danmark har öppnat för olika regioner, och det är många regioner som blir aktuella nu, Stockholm kan bli aktuellt nästa vecka.

Sverige totalt är på 13 dagar, senaste sju dagarna - på 14 dagar är det 34, en siffra som minskar.

Det rör sig från 6 till 70 fall mellan regionerna - i resandeindikatorn, 14-dagarsincidensen.

Det är små regioner, då får man snabbt skillnader från en vecka till nästa.

Men att vi så stabilt har kommit ned på dessa nivåer är väldigt lovande, och betyder att resandet kommer bli mer normalt, till och från Sverige. Det ser vi fram emot.

Allt bygger på att vi gemensamt har tagit så mycket ansvar gällande att begränsa smittan i Sverige.

Det är viktigt att vi fortsätter hålla i det: Stanna hemma vid sjukdom, som vi gjort i stor utsträckning. Många andra smittsamma sjukdomar har minskat kraftigt under perioden, som talar för att åtgärden fungerat bra.

Det gäller att vara noggrann med hygien, avstå sociala sammanhang, och hålla avstånd; både själv, men även för andras skull.

Det är viktigare om man tillhör riskgruppen, eller är 70+.

Det gäller förstås även under sommaren: Samma grundregler, som kan översättas i att resa ansvarsfullt, tänka hur man reser, undvik trängsel och trängeseltider.

Undvika stora sammanhang och för personer i riskgrupp är det ännu viktigare.

Grundregeln, att stanna hemma när man är sjuk gäller även på resa: I husvagnen, ett hotellrum eller vad det blir.

Fortsätter vi så kan vi fortsätta se den positiva utvecklingen.

Det var det hela idag.

-Tack.

En kort lägesrapport från Socialstyrelsens särskilda organisation, med anledning av covid-19.

Ungefär 300 patienter vårdas idag i intensivvården, med respirator, 46 har covid-19.

Det finns stor tillgänglig intensivvårdskapacitet nationellt. Vi har sex regioner som rapporterar 0 patienter i intensivvården, med covid-19 - fyra fler än slutet av förra veckan. Det är positiva siffror, förstås.

19 regioner har dock fortfarande någon typ av förstärknings- eller stabsläge. Men två regioner har normalläge, och bedriver verksamheten enligt normala rutiner.

Fler regioner rapporterar om förbättringar, kort- och långsiktigt. Det är 16 stycken, och bara fem regioner rapporterar om små försämringar, på kort och lite längre sikt - små och mer turistintensiva regioner.

Det är inte säkert det handlar om covid-19, utan beställning på sjukhus- och primärvård överlag.

Det är viktigt att fortsätta följa råden som Folkhälsomyndigheten just presenterade, men också lika viktigt att inte tveka att söka sjukvård vid behov, för det fungerar utmärkt.

Tack!

-God eftermiddag. MSB stöder de som ansvarar hanteringen av pandemin, vi bidrar till samordning, kompletterar och stärker andras insatser, och försöker blicka framåt för att säkerställa beredskap i samhället.

Jag tänkte idag berätta lite från vår undersökning som vi gör tillsammans med Kantar Sifo.

Syftet är att undersöka allmänhetens uppfattning och beteende, gällande graden av oro för möjliga konsekvenser av covid-19, förtroendet för olika aktörers hantering, och de åtgärder man själv vidtar för att minska smittan.

Drygt 13 000 har svarat.

Målgrupp är allmänheten i åldrarna 18-79.

Undersökningen görs löpande, så vi kan följa utvecklingen över tid. Den har pågått sen 21/3 i år.

Vi kan se att de flesta uppger att de kommer fortsätta följa rekommendationerna. Totalt är det 89 % som säger att de gör det i samma utsträckning som för 1-2 veckor sen.

Samtidigt ser vi att färre tror de själva kommer smittas.

Den kurvan var i 50 % i slutet av mars, nu i slutet av juli är den nere på 30 %. Det är en självskattning, om man själv TROR man kommer bli smittad.

Sen tänkte jag också ta upp viljan av att vaccinera sig, när det kommer ett godkänt vaccin. Det är en ny fråga från 1 juni, vi kan inte följa det över tid, men vi kan se indikationer på viljan att vaccinera sig.

Det är knappt sju av tio, 66 %, säger att de helt säkert eller troligtvis kommer vaccinera sig.

Intresset för att vaccinera sig stiger också med åldern.

Gruppen 65-79 år, där uppger 83 % att de kommer vaccinera sig, helt säkert eller troligtvis.

18-29 är motsvarande siffra 55 %. Det skiljer lite där.

Män är generellt mer positiva till att vaccinera sig än kvinnor. 71 % säger att de troligtvis eller helt säkert skulle vaccinera sig, medan den hos kvinnor är 61 %.

Kvinnor är också mer tveksamma gällande vaccinering, 18 % av kvinnorna, 11 % av männen.

Det är ju också sommar, och många kanske har semester, men det är viktigt att fortsätta följa rekommendationerna: Hålla avstånd, tvätta händerna och så vidare. Det är precis lika viktigt på semester som när man är hemma eller på jobbet. Tack så mycket!

-Vi öppnar upp för frågor här inne.

-SVT, fråga till Folkhälsomyndigheten: Den svenska strategin får skarp kritik idag, i Björn Olsens sommarprat. Det handlar om, bland annat, att ni underskattat pandemin i början och inte tagit till er vikten av munskydd eller assymtomatisk smitta bland annat. Hur ser du på kritiken, Anders Tegnell?

-Jag har inga egentliga kommentarer på det som sägs nu. Vi har haft dessa frågor uppe tidigare, och svarat upprepade gånger på i media. Jag tänker inte gå in på det igen.

-Är det något i kritiken som framförts som du tagit till dig?

-Vi lyssnar alltid på kritik - det gäller alltid att lära sig. Det finns många forskare i Sverige som hållit på med frågorna, och det finns mycket lärdomar att dra med sig från andra länder. Det har publicerats 30 000 artiklar om covid-19 de senaste månaderna. Det finns alltid mycket att lära, och vi försöker ständigt förbättra oss.

-Men varför kommer ni till så olika slutsatser när ni har tillgång till samma forskningsmaterial?

-Jag kan inte kommentera den frågan. Jag vet inte exakt vilka slutsatser det är och hur de skiljer sig åt.

-Dagens Nyheter, en fråga till Folkhälsomyndigheten: Du sa att Stockholm snart får resa, ja, på stapeln du visade. Vad baserar du det på?

-Det är en trend vi ser, snabbt avtagande antal fall. Danmark och Norge hänvisar vi framförallt till här, och de har en gräns på 20. Stockholm ligger på 13. Stockholm kommer antagligen ligga under 20 snart.

-Vilka delar har högre smittspridning än Stockholm?

-Det förändras från vecka till vecka, men det är framförallt mindre regioner, sådana man reser till mycket. Det handlar om små antal fall, men som får stora konsekvenser i mindre regioner. Men genomgående har alla regioner minskande utveckling, skulle jag säga.

-Ekot, fråga till Folkhälsomyndigheten och Anders Tegnell: Du pratade om Europa, att det finns en oroande trend på vissa håll i Europa med högre smittantal. Flera resebolag vittnar samtidigt om fullbokade flyg. Svenskarnas resande i det här läget, hur ser ni på det?

-Vi har diskuterat det en hel del. Vår bedömning är att det ändå är så pass få personer som teoretiskt skulle kunna tänkas komma hem med något. Smittan på de här länderna är ofta regional, på låg nivå, så riskerna är inte jättehöga. Våra rekommendationer ligger fast, även utomlands. Har man blivit exponerad är det jätteviktigt att hela tiden följa hur man mår - stanna hemma och söka sjukvård om man har symtom. Det gäller även om man rest.

-Ni är ju en expertmyndighet som konsulterar andra myndigheter. När vissa regioner märker av högre smittantal, kan det bli aktuellt för nya reserekommendationer nu?

-Det är UD som har hand om detta i Sverige - ibland har vi gett underlag till dem, men inte i den här pandemin. Det har grundat sig på riskerna i världen. Man kan ju införa

lock-downs som kan göra det svårt att söka sjukvård och så vidare. Det ligger bakom reserekommendationerna i Sverige.

-Aftonbladet, fråga till Anders Tegnell: Hur ska vi undvika att det blir för trångt i kollektivtrafiken i höst, nu när till exempel universitet och gymnasieskolor öppnar igen?

-Man får jobba på flera olika sätt. Resebranscherna håller på att ta fram strategier här.

Dels kan man se till att resandet sprids ut så mycket som möjligt under dagen.

Gymnasieskolor och andra arbetsplatser kan ju göra det, så klart. Universiteten kommer vara begränsande i hur mycket de kommer ta dit nya studenter. För dem som sköter lokaltrafiken gäller det att vara hörsam och kan se till att trafiken anpassas efter rese mängden - att se till att tillräckligt med utrymme finns. Det har pågått långa och omfattande diskussioner och jag tycker verkligen vi har kommit långt där. Det finns god anledning att tro att det kommer fortsätta fungera bra i höst.

-När kan vi vänta oss riktlinjer inför hösten?

-Det finns redan idag, allmänna råd i kollektivtrafiken, som är tydliga - till exempel att hålla distans. Jag vet också att branschen tagit fram egna mer detaljerade rekommendationer, som jag förstår är i princip klara och nog kommer ut under veckan.

-Tt, fråga till Anders Tegnell: Smittspridningen minskar, men vad måste till för att Folkhälsomyndigheten ska är att någon av sina rekommendationer? I så fall, vilken/vilka restriktioner ligger närmst tillhands att är att på?

-Vi är mitt i ett regeringsuppdrag som gäller frågan, hur man ska se på hösten, utifrån de tre scenarierna vi presenterade förra veckan. Vi följer detta kontinuerligt och har ju skruvat på rekommendationerna hela tiden, egentligen, och kommer fortsätta med det. Just nu, inför hösten, är det framförallt att sitta still i båten just nu, så vi inte triggar igång någonting nu när många återgår till sina arbetsplatser och så. Vi har inga planer att ändra något på kort sikt.

-Vad skulle det krävas för att Folkhälsomyndigheten ska ändra på sina rekommendationer och införa liknande regler som finns i andra länder?

-Först behöver vi bevis på att det fungerar som tänkt.

Det andra är om vi ser något som minskar på smittan, eller ökar på den - vi följer utvecklingen kontinuerligt av det.

Eftersom minskorna nu minskar så snabbt i Sverige, ser vi ingen anledning att införa det nu.

-Finns det några planer på att införa ansiktsmasker?

-Det beror på hur situationen ser ut. Kommer man ur från en strikt nedstängning av samhället, och sen ska ut i samhället igen, då kan det behövas. Det kan finnas olika orsaker till att använda ansiktsmasker, men man måste vara tydligt med skyddet det ger - att skydda sig själv från att smittas med mask är inte lika troligt som att inte smitta andra.

-Tv4: Regeringsuppdraget, när kommer det vara klart?

-Det kommer presenteras 1 september.

-Göteborgsposten, varsågod.

-Jag fortsätter med maskerna, och munskyddet.

Experter menar att de kan göra nytta - New York Times säger idag att de gör en mindre smittsam, men att det också finns studier som visar att man får mindre mängd virus, som gör att man inte blir lika sjuk som annars, som kan leda till utbredd immunitet med färre konsekvenser, med färre döda i väntan på vaccinet.

Hur ser du på de slutsatserna, och hur påverkar det er Folkhälsomyndigheten i vilken nytta munskydd kan göra?

-Vi tycker det är bättre med vetenskap som är peer-reviewed.

Sen, när det gäller smittdos, hur allvarligt sjuk man blir, har det diskuterats väldigt mycket. Det finns möjligen ett samband i sjukvården, där har man sett människor som fått i sig väldigt stora smittdoser, efter att ha arbetat med en sjuk patient. Där är vi noggranna med ordentlig skyddsutrustning. Något motsvarande för att smittdoser inte skulle spela roll i samhället finns det ingen data på. Det finns inte heller data på att den normala dos man skulle få ut i samhället skulle spela roll... Det är en väldigt teoretisk diskussion - om en mask skulle göra skillnad där känns tveksamt. Det vore inte skäl nog att rekommendera maskanvändande i olika sotr.

Sen, när det gäller smittdos, hur allvarligt sjuk man blir, har det diskuterats väldigt mycket. Det finns möjligen ett samband i sjukvården, där har man sett människor som fått i sig väldigt stora smittdoser, efter att ha arbetat med en sjuk patient. Där är vi noggranna med ordentlig skyddsutrustning. Något motsvarande för att smittdoser inte skulle spela roll i samhället finns det ingen data på. Det finns inte heller data på att den normala dos man skulle få ut i samhället skulle spela roll... Det är en väldigt teoretisk diskussion - om en mask skulle göra skillnad där känns tveksamt. Det vore inte skäl nog att rekommendera maskanvändande i olika situationer.

-I Mölndal vädjar man till anhöriga att respektera besöksförbudet som finns på äldreboenden - de har gömt sig, och smugit in. Vad tycker du om detta beteende, och har ni rapporter om liknande på andra håll i landet?

-Nej. Men det är viktigt med en dialog mellan anhöriga och de som ansvarar för äldreboendet, och försöka hitta ett konstruktivt sätt att hitta former för att mötas

-Nej. Men det är viktigt med en dialog mellan anhöriga och de som ansvarar för äldreboendet, och försöka hitta ett konstruktivt sätt att hitta former för att mötas.

-Finns det några tankar om hur länge besöksförbudet kommer vara kvar?

-Bedömningen är att det kommer behöva vara kvar ett tag till, mer att man kan fundera på undantagen.

-Nuvarande undantag gäller till 31 augusti.

Besöksförbudet gäller precis som Anders sa. Man har inte rätt att besöka. Däremot har det kommit allmänna råd om hur man kan och ska verka för att upprätthålla sociala kontakter och verka för bra besök, till exempel utomhus - antikroppstester tillkom förra veckan, där vi har rekommendationer hur verksamhetsutövare kan använda det i verksamheten.

-Tack. Vi tar nu P4 Uppland.

Är du med oss?

-Ja. Hör ni mig?

Tack!

Fråga till Anders Tegnell, på Folkhälsomyndigheten:

Vi på P4 Uppland berättade tidigare morgonen, att äldreboenden i region Uppsala har förbättrat sig gällande att förebygga smittspridning av covid-19, och färre äldreboenden har smittan hos sig just nu.

Jag undrar: Vilket ansvar har Folkhälsomyndigheten för att se till att personal på äldreboenden är förberedda för att hantera smittspridning?

-Det formella svaret: Egentligen ingen alls.

Men vi, som alla andra, försöker jobba med att pandemin ska få så få effekter som möjligt. Det absoluta ansvaret ligger på den som driver verksamheten. Det är formellt definitivt så. Vi måste jobba så. Vi har ingen möjlighet att nå de 3000-4000 särskilda äldreboenden som finns i Sverige; det är där viktigt att följa de normala vägar inom området, så det inte kommer signaler från olika håll samtidigt; det är viktigt att myndigheterna håller sig till sina roller.

Socialstyrelsen har ju en myndighetsroll i det sammanhanget, inte vi på Folkhälsomyndigheten; men vi jobbar tillsammans med att få till det på ett bra sätt.

-Vad har Socialstyrelsen för ansvar för att se till att personal på äldreboenden är förberedda på att hantera en smittspridning?

-Att se till har vi inget ansvar för, men vi måste verka för att evidensbaserad och rätt kunskap kommer ut, att det finns stöd för implementering, och stöd för verksamhetsutvärderarna. Uppföljningen, där finns det andra myndigheter som har tillsynsansvar, som IVO.

Uppdraget är att se till att bästa möjliga kunskap finns där, som är lättillgänglig. Vi har tagit fram nya utbildningspaket, webbutbildningar, stöd för arbetsträffar och dialog och så vidare. Det är den typ av verktyg som finns. Men vi har ansvaret för att se till att rätt information kommer ut.

-Vi är vana vid säsongsinfluensa, vinterkräksjuka och så vidare. Finns det exempel på sjukdomar som äldreboenden måste hantera och har hanterat före pandemin? Hur ser ni att smittan ändå spridits på äldreboenden?

-Det kan tyda på att vi inte är så bra i vanliga fall heller. Kurvorna för vanliga säsongsinfluensa och så vidare, har gått ned kraftigt, när vi i samhället och i verksamheterna vi pratar om nu.... En generell skärpning av hygien överlag verkar bra.

-En fråga till Anders Tegnell:

-Vi går vidare till Yle. Är du med oss?

-Ja, en fråga till Folkhälsomyndigheten angående resande, nu när det ses som en stor orsak till att viruset fick en sånt starkt grepp om Sverige. När man ser på smittspårningen och läget under sommaren: Har man sett att det fortfarande kommer in fall till Sverige, från utlandet? Eller är det väldigt marginellt? För det andra: Var har folk i Sverige blivit smittade i sommaren? Var ligger de största riskerna? Det talas om risker i kollektivtrafiken till exempel.

-Vi håller på att samla in data från smittspårningen, som relativt nyligen börjat. Vi har inte så mycket än, men vi tror att resandet inte är så stor orsak till smittspridningen. Som i många andra länder är familjesmitta vanligt, och även arbetsplatser. Det är oftast någon av dessa ställen man blivit smittad på. Det är alltid svårt att veta exakt var man smittats, men kollektivtrafiken och resandet verkar inte stå för en stor del. Det är logiskt när man tänker på att det är störst risk att bli smittas när man varit i nära och långvariga kontakter.

-Du hade en fråga till, David från P4?

-Hörs jag nu?

-Ja, en fråga får du!

-En fråga till Anders Tegnell och Johanna Sandwall, ni får välja vem som svarar: Ni båda menar på att det är svårt att avgöra vem som har det yttersta ansvaret för att personal på äldreboenden ska kunna hantera smittspridning. Vilken myndighet på Sverige har det yttersta ansvaret att se till att äldreboenden i Sverige kan hantera en smittspridning?

-Det är ju verksamhetsutövarna själva - kommunen eller regionen, om vi pratar om det. De har ansvaret. Från myndighetssidan ansvarar vi för att bästa möjliga kunskap finns - till exempel via föreskrifter och allmänna råd, så man kan tillsyna.

-Samma sak när det gäller smittskyddet: Verksamhetsutövarna har det yttersta ansvaret för att det ska finnas bra vård och så. Så är det svenska systemet uppbyggt, det ska finnas gräsrotsansvar där. Det är tydligt att ansvarsförhållandet inte förändras vid kriser. Det är fortfarande samma: Verksamhetsutövaren är ansvarig då. Det systemet är vältestat och fungerar bra.

-Tack! Vi är klara. Nu tar vi individuella intervjuer - inomhus idag. Socialstyrelsen och MSB är här inne och Folkhälsomyndigheten är ute i foajén. Folkhälsomyndigheten börjar

med SVT och Ekot. Ni behöver inte köa - vi har en lista och hjälper till att slussa ut er.
Tack så mycket!

--

Kevin Crona

Svensk Skrivtolkning AB

A Humlegårdsgatan 22, 114 46 Stockholm

T 08 501 181 81

W www.skrivtolkning.se

